

Budskapsplattform

Budskapsplattformen beskriver bakgrunnen for utsendingen, saksgangen og den politiske behandlingen knyttet til forslag om fritidsrenovasjon og renovasjonsforskrift i Salten. I tillegg er det en kort oppsummering av løsningen som er foreslått for fritidsrenovasjon, og svar på ofte stilte spørsmål knyttet til fritidsrenovasjon.

Dette er tekster som kan brukes som grunnlag for informasjon kommunenes nettsider. Kommunen kan også henvise til nettsiden: <https://www.iris-salten.no/privat/slik-fungerer-det-i-salten/fritidsrenovasjon/>

Pressehenvendelser knyttet til løsningsforslagene sendes til kommunikasjonsansvarlig i Iris Salten IKS, pernille.kolsing@iris-salten.no.

Oppsummering

- Norske kommuner har et krav om å tilrettelegge for kildesortering av husholdningsavfall, dette gjelder også avfall fra fritidsboliger. Dagens løsning med innsamling av gulsekker tilfredsstiller ikke kravene i forurensingsloven. Derfor må kommunene i Salten ta stilling til hvordan de ønsker å løse oppgaven.
- Kommunene har etterspurt et forslag til løsning som skal behandles politisk. Forslaget som nå er sendt ut fra Iris Salten IKS til kommunene i Salten er basert på innspillsrunder med representanter fra alle kommunene.
- Renovasjonsforskriften for Salten må endres for å inkludere regler for fritidsrenovasjon. Det er i den forbindelse foretatt en stor gjennomgang av forskriften og et forslag til en modernisert forskrift er oversendt til kommunene. Forskriften ble sist endret i 2018.
- Alle innbyggere har rett til å gi sitt innspill. Dette vil det åpnes for mot sommeren 2025.
- Forslaget behandles politisk høsten 2025. Det vil si at innføring av denne løsningen vil tidligst være i 2026.

Bakgrunn for utsendt forslag

Hvorfor er det sendt ut et forslag til løsning for fritidsrenovasjon?

Alle norske kommuner er lovpålagt å tilby en løsning for sortering og innsamling av husholdningsavfall. Avfall fra en fritidsbolig er regnet som husholdningsavfall. Dette ble definert av Miljødirektoratet i 2018.

Dagens løsning med gulsekk-innsamling tilfredsstiller ikke kravene og kommunene i Salten må ta stilling til hvordan de ønsker å løse oppgaven.

Kommunene i Salten har delegert det kommunale ansvaret for renovasjon til Iris Salten IKS gjennom selskapsavtalen og renovasjonsforskriften.

Løsningsforslaget er arbeidet frem av en prosjektgruppe i Iris Salten IKS i samarbeid med representanter fra alle kommunene i Salten.

Hvorfor er det sendt ut et forslag til ny renovasjonsforskrift i Salten?

Den gjeldende renovasjonsforskriften for Salten beskriver ikke reglene for fritidsrenovasjon. Derfor må forskriften endres slik at den også favner om denne løsningen. Dette åpnet for en totalgjennomgang av den eksisterende forskriften og muligheten til å modernisere forskriften.

Forskriften ble sist endret i 2018. Den nye forskriften er bedre tilpasset nye miljømessige krav til kildesortering og ombruk herunder fritidsrenovasjon.

Administrasjonen i Iris Salten IKS har, med juridisk bistand fra Bodø kommune, arbeidet fram et forslag til ny renovasjonsforskrift med tilhørende retningslinjer.

Saksgang

Hvordan skal forslagene behandles?

En viktig del av prosjektet er involvering av våre eierkommuner og abonnenter i vurderingen og etableringen av løsninger. Involveringen gjøres gjennom møter med kommunestyrer, saksfremlegg i eiermøte og representantskapsmøter og styret i Iris Salten samt offentlig høring.

Forslag til forskrift, retningslinjer og prosjekt fritidsrenovasjon er sendt i to saker til kommunene. Saksgangen videre er:

1. Administrasjonen i kommunene legger sakene frem for formannskapet og bystyre/kommunestyre for vedtak om utsendelse på høring i april/mai
2. Kommunene sender begge sakene på høring
3. Høringssvar til ny renovasjonsløsning for fritidsboliger sendes kommunene fritidsboligen har adresse.

4. Høringssvarene sendes samlet til Iris.
5. Iris sammenstiller og behandler innspill i styret og eventuelt korrigerer dokumenter
6. Forslag til forskrift, retningslinjer og prosjekt fritidsrenovasjon behandles i representantskapet i oktober/november
7. Forslag til forskrift, retningslinjer og prosjekt fritidsrenovasjon sendes kommunene for politisk sluttbehandling i desember

Dette vil si at en innføring av ny løsning for fritidsrenovasjon i Salten først vil være mulig i løpet av 2026.

Hvordan og når kan jeg sende høringsinnspill?

Høringsinnspill skal sendes til kommunen hvor fritidsboligen ligger.

Dato for når det er åpent for høringsinnspill være klar etter at kommunene har fattet vedtak om gjennomføring av høringsprosessen i april/mai. Mer informasjon om dette vil være tilgjengelig på iris-salten.no og nettsidene til kommunene etter at vedtaket er fattet.

Hvor finner jeg informasjon om saksgangen?

Informasjon om saksgangen finner du på iris-salten.no og i protokollen fra det enkelte kommunestyremøtet.

Kan utfallet bli at det ikke etableres en fritidsrenovasjonsløsning?

Det er enighet at kommunene i Salten skal lande på en felles løsning for fritidsrenovasjon. Det kommunene nå skal behandle er hvilken løsning som skal innføres.

Om foreslått løsning

Hva er den foreslåtte løsningen?

Den foreslåtte løsningen bygger på returpunkter med containere for oppsamling av avfall fra fritidsboliger. Dette er vanligste måten å drifte fritidsrenovasjonsløsninger ellers i Norge.

Iris har i samarbeid med administrasjonene i kommunene satt opp forslag til hvilke områder som vil være aktuelle for etablering av returpunkter. Målet er å favne om de aller fleste inn-/utfartsårer slik at returpunktene er godt tilgjengelig for flest mulig. Det er foreslått at kun fritidsabonnenter har tilgang til å kaste avfall ved disse punktene. Dette styres gjennom at containeren åpnes med mobil/QR-kode eller nøkkelbrikke. Der det er mulig, kan det åpnes for å tilrettelegge for at turister kan benytte ordningen. Dette vil knyttes til en betalingsløsning.

På returspunktene kan kunden kaste fem ulike avfallstyper, akkurat som hjemme: matavfall, glass- og metallemballasje, papp og papir, plastemballasje og restavfall. Et fritidsabonnement vil i tillegg inkludere tilgang til miljøtorgene i Salten slik som vi har det i dag.

Er det foreslått et gebyr?

Det er satt opp et estimat på gebyret knyttet til den foreslåtte løsningen. Det er foreslått at man følger samme prinsipp som for ordinær husholdningsrenovasjon: mengden restavfall bestemmer størrelsen på gebyret og returpunkt skal tilby sortering av fem avfallstyper. Forslaget er at et fritidsabonnement inkluderer:

- Tilgangsbrikke til returpunkt
- Gratis levering av fire avfallstyper på returpunkt
 - Matavfall
 - Glass- og metallemballasje
 - Papir og papp
 - Plastemballasje
- Seks (6) gratis innkast av restavfall ved hentepunkt per år. Kaster du mer enn seks ganger, må du betale en sum per kast fra og med det sjuende kastet.
- Gratis levering av sortert avfall til miljøtorg,
- Betaling for levering av restavfall, og andre avfallstyper i henhold til i henhold til gjeldende prisliste.

Årlig grunngebyr for løsningen er estimert til mellom 1200 og 1400 kroner inkludert merverdiavgift. Ekstra innkast med restavfall, utover de seks innkastene som er inkludert i grunngebyret, er estimert inntil 40 kroner (inkludert merverdiavgift) per innkast av restavfall.

Det er beregnet at et ekstra innkast med restavfall, vil koste inntil 40 kroner inkludert merverdiavgift.

I Norge er det gjennomsnittlige årlige gebyret for fritidsrenovasjon 1900 kroner inkludert merverdiavgift.

Kan jeg få egne dunker til fritidsboligen?

Ja, det er lagt opp til at man kan knytte seg til den ordinære husholdningsrenovasjonen. Da vil man bli omdefinert som primærbolig i våre systemer, og man vil betale satser for ordinær husholdningsrenovasjon. Satsene for ordinær husholdningsrenovasjon finner du på iris-salten.no.

Jeg bor i samme kommune, hvorfor skal jeg betale for løsningen da?

Dette er et ofte stilt spørsmål som har gått igjen i alle kommuner hvor det har blitt innført fritidsrenovasjon. Miljødirektoratet har presisert at det ikke er grunnlag for fritak om man tar med avfall fra en eiendom til en annen.

Renovasjonsløsningen følger selve fritidsboligen, også hvis den lånes ut, leies bort eller selges. Eierens bosted kan derfor ikke være en faktor som gir fritak fra å betale løsning.

Vil man kunne få fritak?

I løsningsforslaget er det beskrevet et rammeverk for fritak.

På generelt grunnlag slår Miljødirektoratet fast at kun objektive egenskaper ved eiendommen kan vektlegges i fritaksordninger. Dette kan for eksempel være at fritidsboligen er ubeboelig og falleferdig. Det man ikke kan få fritak for er om man bor i samme kommune, om den som eier eiendommen sjeldent er der, eller om man mener man ikke vil benytte seg av ordningen. Dette vil være faktorer som ikke er knyttet til selve eiendommen og det kan ikke gi fritak, i henhold til Miljødirektoratet.